

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno 2
DS: z2tadw5

Stěžovatelka: Mgr. Klára Kalibová, Ph.D.

Právně zastoupena: Mgr. Petrou Vytejškovou, advokátkou se sídlem Eliášova 28,
160 00 Praha 6

Účastník: Městský soud v Praze

Vedlejší účastník: Obvodní soud pro Prahu 6

V Praze dne: 9. 11. 2021

ÚSTAVNÍ STÍŽNOST

proti

usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. srpna 2021 č. j. 8 To 226/2021

a

usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 15. 7. 2021 č. j. 58 T 46/2021-378

pro porušení práva

- porušení práva na ochranu lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a ochranu stěžovatelčina jména (čl. 10 písm. 1) Listiny základních práv a svobod)
- porušení práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života (čl. 10 písm. 2) Listiny základních práv a svobod
- porušení práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod)

Přílohy:

- plná moc
- usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. srpna 2021 č. j. 8 To 226/2021 včetně doručanky
- usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 15. 7. 2021 č. j. 58 T 46/2021-378
- předchozí rozhodnutí soudu ve věci
- emaily

I.

1. Ústavní stížnost stěžovatelky směřuje proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. srpna 2021, č. j. 8 To 226/2021 (dále také „*usnesení Městského soudu*“) ve spojení s usnesením Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 15. 7. 2021, č. j. 58 T 46/2021-378 (dále také „*usnesení Obvodního soudu*“), kterým bylo trestní stíhání Jaroslava Volfšice postoupeno k projednání Úřadu městské části Praha 6, a stěžovatelce jako poškozené tak byla opakovaně vůči stejnému pachateli odeprána jediná **zjevná účinná - tedy trestněprávní - ochrana**.
2. Úkolem Ústavního soudu bude v návaznosti na vlastní prejudikaturu a prejudikaturu Evropského soudu pro lidská práva a současně s ohledem na současný společenský vývoj a hrozby, které pro demokracii představují cílené útoky na ochránce lidských práv, určit hranice ochrany lidí, zejména pak žen, vstupujících z titulu své profese veřejného prostoru a setkávajících se tam s cíleným pronásledováním.
3. Ústavní soud bude postaven před otázku podílu vlastní odpovědnosti na ochraně práv poškozených a rozhodnutí, zda ochrana práv poškozených je v jeho rozhodovací praxi ochranou reálnou či ryze formální.
4. Před závorku své ústavní stížnosti stěžovatelka vytýká, že se nedomáhá trestně-právního postihu pachatele, ale důsledné ochrany své osoby před jednáním, k jehož postihu nepostačily jiné nástroje práva, ochrany se pak domáhá v intencích, ve kterých je zcela běžně poskytována politikům, učitelům, státním úředníkům a lékařům. Taková ochrana byla stěžovatelce obecnými soudy odeprána, čímž byla porušena je Listinou zaručená práva.

II.

Vylíčení skutkových okolností a předchozí průběh řízení

1. Stěžovatelka je advokátka a ředitelka obecně prospěšné společnosti In IUSTITIA, o.p.s., která se dlouhodobě věnuje prevenci a pomoci obětem předsudečného násilí a závažné obecné kriminality. Stěžovatelka se opakovaně, intenzivně nejméně od roku 2016, stává terčem hrozeb smrti a znásilnění pro výkon svého povolání.
2. V době nejméně od 10. 6. 2020 zaslal Jaroslav Volfšic, nar. 10. 1. 1963 (dále také „*obviněný*“ či „*pachatel*“) stěžovatelce do její pracovní e-mailové schránky ze své e-mailové adresy wolfcompany@seznam.cz celkem **114 e-mailových zpráv obtěžujícího, pornografického či výhružného charakteru**, prostřednictvím těchto e-mailů stěžovatelku opakovaně nutil pod pohrůzkou násilí a těžké újmy, aby zanechala činnosti v oblasti pomoci obětem předsudečné

trestné činnosti a ochrany lidských práv, popřípadě aby nevystupovala proti obviněnému či dalším osobám páchajícím trestnou činností z nenávisti. Závadné jednání bylo opakovaně předmětem přestupkového i trestního řízení a mělo **stupňující se charakter**, na kterém se mj. podílel i fakt, že obviněný měl setrvalý pocit beztrestnosti. Během zadržení dne 28.8.2020 **byly u obviněného zajištěny tři bodné zbraně.**

3. Dne 15. 7. 2020 umístil Jaroslav Volfšic na veřejně dostupné webové stránky *Vox populi* **článek** pod názvem „*Aktivistka Klára Kalibová, podporuje rasismus a násilí. A možná i pedofilii*“, který doplnil fotografií¹ stěžovatelky. Prostřednictvím článku veřejnosti sdělil, že tato podporuje „*násilné a rasistické hnutí BLM (Black Lives Matter, pozn. stěžovatelky) a hnutí LGBT+, které pravděpodobně kryje potenciální pachatele pedofilie.*“ Následně uvedl, že „*latentně obviňuje i naši policii z potenciálního násilí.*“ Závěrem vyzval policii ČR, aby „*aktivistce Kalibové, za tuto latentní trestnou činnost odeprěla poskytovat jakoukoli podporu...*“
4. Stěžovatelka dodává, že ji obviněný napadal a obtěžoval stovkami e-mailů po dobu 3 let, tedy již od srpna 2017. Orgány činné v trestním řízení a následně i přestupková komise přistoupily k postihu jeho jednání tak laxním způsobem, že v obviněném vytvořili mylný dojem, že jeho jednání je v pořádku. Právě z důvodu nečinnosti orgánů veřejné moci obviněný dále pokračoval v pronásledování poškozené. Přehledně:
 - 8. 8. 2017 - Trestní oznámení č. I - podání první trestní oznámení na různé pachatele včetně J. Volfšice ústně do protokolu za verbální útoky na poškozenou (č. j. KRPA-285143/ČJ-2017-001179 a č. j. KRPA-282758/ČJ-2017-001116-ZKI). Část věci postoupena do přestupkového řízení, **prekludováno.**
 - 20. 9. 2017 - Trestní oznámení č. II - podáno druhé trestní oznámení na různé pachatele včetně J. Volfšice za další verbální útoky na poškozenou (KRPA-107711/ČJ-2018-000079). Část věci postoupena do přestupkového řízení, **prekludováno.**²

¹ Fotografie, kterou podezřelý doprovodil svůj článek na voxpopuli.cz je autorským dílem pana Lukáše Houdka a původně byla pořízena pro rozhovor stěžovatelky pro vládní kampaň proti rasismu a násilí z nenávisti Hate Free Culture (<http://www.hatefree.cz/blo/rozhovory/3195-kalibova-us>), a nebyla obviněnému žádným způsobem autorem postoupena či mu nebylo uděleno právo fotografii užít.

² Jednalo se například o následující výroky:

- KALIBOVÁ JE LIDSKÝ ODPAD!! ZPOMEŇ NA TO, TY KRYSO, ŽE SE TI Podaří někoHO PŘEVYCHOVAT ! JEDINÝ ČHO DOSÁHNEŠ JE, ŽE CO JSME DOPOSUD DĚLALI, BUDEME DĚLAT O TO DŮSLEDNĚJI !! KRYŠÁM JAI TY, SE NEUSTUPUJE ! POSTAVÍME LIDI PROTI TAKOVÝM JAKO JSI TY ! ZAŘADILA SES DO ŘADY NEPŘÁTEL NAŠÍ CIVILIAZCE A USILUJEŠ O ÚTLAK BÍLÉ RASY, ZASLUHUJŠ SMRT! SMRT DOBRODERUM !
- KAIBOVÁ JE LIDSKÝ ODPAD !!! ZAPOMEŇ NA TO TYK RYSO, ŽE SE TI Podaří někoHO PŘEVYCHOVAT ! JEDINĚ ČEHO DOSÁHNEŠ JE, ŽE CO JSME DOPOSUDE DĚLALI, BUDEME DĚLAT O TO DŮSLEDNĚJI! KRYŠÁM JAKO TY SE NEUSTUPUJE! POSTAVÍME LIDI PROTI TAKOVÝM, JAKO JSI TY ! ZARADILA SES DO RADY NEPRATEL NAŠÍ CIVILIAZCE A ZASLUHUJES SMRT ! SMRT DOBRODERUM !
- KALIBOVÁ JE LIDSKÝ ODPAD!!! ZAPOMEŇ NA TO, TY KRYSO, ŽE SE TI Podaří někoHO PŘEVYCHOVAT!
- KALIBOVÁ JE LIDSKÝ ODPAD
- KALIBOVÁ JE LIDSKÝ ODPAD, ZAPOMEŇ NA TO, TY KRYSO, ŽE SE TI Podaří někoHO PŘEVCHOVAT
- Moc si přeju vas potkat na ulici, to setkání nerozdejchate smejdi

- 14. 2. 2019 - Doplnění dalších výroků pachatele, kdy tyto výroky vedly k trestnímu řízení J. Volfšice (OS pro Prahu 6, č. j. 58 T 63/2019). Soudem postoupeno do přestupkového řízení, **odloženo**, neboť skutek, o němž se vede přestupkové řízení, **není přestupkem**.³
- 16. 8. 2019 - Trestní oznámení č. III - podáno třetí trestní oznámení na pachatele J. Volfšice za verbální útoky na poškozenou a útoky na In IUSTITIA (OS pro Prahu 1, č. j. 7 T 100/2021). Pachatel odsouzen **trestním příkazem za útoky na organizaci nikoli na stěžovatelku**.⁴
- 19. 12. 2019 - Oznámení o spáchání přestupku podané na J. Volfšice pro spáchání přestupku proti občanskému soužití (Úřad městské části Praha 6, č. j. MCP6 272497/2020). **Odloženo** neboť skutek, o němž se vede přestupkové řízení, **není přestupkem**.⁵
- 1. 7. 2020 - Oznámení o spáchání přestupku podané na J. Volfšice pro spáchání přestupku proti občanskému soužití (Úřad městské části Praha 10, č. j. R756/2020/OOS/DUŠ-3). Pachatel v přestupkovém řízení **odsouzen**.⁶
- 15. 7. 2020- Trestní oznámení č. IV - podáno čtvrté trestní oznámení na pachatele J. Volfšice za verbální útoky na poškozenou (OS pro Prahu 6, č. j. 58 T 46/2021). Odloženo **do přestupku**.

-
- Plně se ztotožňuji s postojem odsouzených, a pokud se mi ozvou, odpracuji část trestu ze solidarity s nimi za ně. A k těmž vyzývám ostatní národovce. Kalibové a jí podobných šmejdu se nezalekneme a jednou si to s nimi vyřídíme.
 - VY NEMÁTE MORÁLNÍ NÁROK, ANI POVĚŘENÍ, NĚCO SLEDOVAT A TESTOVAT. KALIBOVÁ JE LIDSKÝ ODPAD A ODPAD JE TŘEBA ODSTRANIT

³ Jednalo se například o následující výroky:

- Zapomeňte na to, že od chvíle, kdy jste se rozhodla udávat lidi, budete mít v životě klid. Jste Sorosova děvka a vlastizrádkyně, a až se to tu politicky otočí, budete se za to zodpovídat !!!
- přijdeme si pro vás a spolu s dalšími vlastizrádci vás postavíme před národní tribunál
- Skutečně táhnete do prdele vlastizrádná kryso !!!!!
- dal jsem si předsevzetí, že vlastizrádci jako vy, nesmí mít v životě a ke své práci klid
- Dám vám dobrou radu. Ještě není pozdě. Chovejte se tak, abyste se jednou.... ..nemusela bát hněvu lidí.
- Víte o tom, že jste si udělala hodně nepřátel? Vyhlásila jste spoustě lidí válku. To vás jednou smete...
-přijde čas, kdy vás to bude mrzet
- Kdyby se takové svině, jako je Kalibová a spol, dostali k moci, zase by sme tu měli zpátky 50 léta. Proto, až se to tu politicky otočí, udělám všechno pro to, aby si tahle ludra už ani neškrtila.

⁴ Jednalo se o následující výrok:

- Všichni trockisté, by měli být bez milosti popraveni! Velmi rád se zhostím role kata. :-)

⁵ Jednalo se například o následující výroky:

- ..až jednou dojde k postavení vlastizrádců před Národní tribunál, myslím, že slečně Kalibové ani nebude hrozit vysoký trest, natož špagát
- ...původně jsem se na to chtěl už vysrat, ale po mediálním zvracení slečny Kalibové v televizi, jsem změnil názor a rozhodl jsem se, že kritika politických nezískovek se stane mojí životní náplní
- trest samozřejmě zasluhujete vy spolu s dalšími sluníčkovými darebáky
- je to jen jinak pojmenovaná cenzura té skutečné, režimu nepohodlné pravdy a tu budeme šířit dál a vy si vylížete prdel. My víme a jsme přesvědčení, že ti darebáci jste vy.
- My zvítězíme, protože jsme připraveni přinášet oběti, vy ne, protože jste sračky

⁶ Jednalo se například o následující výroky:

- Ty kryso prašivá, tak jsem zjistil, žeš mě zase praskla. Tak bude s mít válku. Sama sis o to řekla.
- At ti nepraskne žilka, ty ultrapičo. Nás neumlčíš ! :-)

5. Obviněný i po podání trestního oznámení nadále pokračoval ve své činnosti, nadále stěžovatelku kontaktoval prostřednictvím e-mailové adresy, a to až do 28.8.2020, kdy byl policejním orgánem upozorněn na možnost vazebního stíhání (viz protokol KRPA-185353-42/TČ-2020-000041). Současně byl během srpna 2020 podán policejním orgánem podnět na předběžné opatření vůči obviněnému, kterému následně OSZ pro Prahu 6 dne 14. 10. 2020 vyhověl a obviněnému byl uložen **zákaz jakéhokoliv kontaktování nebo vyhledávání stěžovatelky**. Až tato opatření mělo za následek ukončení tři roky trvajících pronásledování a útočení obviněného na stěžovatelku.
6. Od července 2020 do září 2020 byla z důvodu jednání obviněného stěžovatelce poskytována **krátkodobá ochrana** ze strany Krajského ředitelství policie hl.m. Prahy. Jednalo se o druhou krátkodobou ochranu v období uplynulých tří let.
7. Dne 24. 8. 2020 bylo **zahájeno trestní stíhání** obviněného pro přečin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále také „*tr. zákoník*“), zločin vydírání dle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. f) tr. zákoníku a přečin nebezpečného pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku.⁷ Dne 8. 9. 2020 policejní orgán informoval stěžovatelku o změně právní kvalifikace, kdy oproti výše uvedenému vynechal zločin vydírání. Stěžovatelka proti tomuto protestovala přípisem k Obvodnímu státnímu zastupitelství pro Prahu 6 (dále také „*OSZ pro Prahu 6*“), neboť stíhání pachatele pro zločin vydírání považovala za podstatné. OSZ pro Prahu 6 podnět stěžovatelky postoupilo Městskému státnímu zastupitelství v Praze (dále také „*MSZ v Praze*“), které dne 4. 11. 2021 stěžovatelku vyrozumělo o výsledku dohledu,⁸ kdy shledalo postup OSZ pro Prahu 6, z jehož podnětu byla právní kvalifikace změněna, **za nesprávný**. MSZ v Praze uvedlo, že *„ lze konstatovat, že obviněný nutí poškozenou k omezení její činnosti rámci pomoci obětem předsudečně nenávisli a ke krokům směřujícím k zastavení trestního řízení vůči jeho osobě pod pobružkou pokračování v obtěžujícím jednání naplňujícím znaky trestného činu, což lze nade vše pochybnost považovat za pobružku jiné těžké újmy“* (ve vztahu k trestnému činu vydírání). MSZ v Praze tak vrátilo spis OSZ Pro Prahu 6 k dalšímu postupu. Dozorový státní zástupce však MSZ v Praze odpověděl, že **odmítá udělení pokyn splnit**.⁹ Z důvodu neshody mezi uvedenými státními zastupitelstvími tak MSZ v Praze dne 1. 1. 2021 odňalo věc státnímu zástupci OSZ pro Prahu 6 ve smyslu § 12d odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství s tím, že úkony v trestním řízení bude nadále provádět státní zástupkyně MSZ v Praze.
8. Dne 9. 4. 2021 se stěžovatelka řádně připojila s náhradou nemajetkové újmy k trestnímu řízení. Tu shledávala ve způsobených duševních útrapách, kdy útoky považovala za zásah do jejích přirozených práv, zejména zásahem do jejího práva na důstojnost, osobní čest, soukromí a bezpečnost.
9. Dne 2. 6. 2021 byla podána **obžaloba** k Obvodnímu soudu pro Prahu 6, kdy v jednání obžalovaného bylo spatřováno spáchání zločinu vydírání podle § 175 odst. 1 a 2 písm. f) tr.

⁷ Viz usnesení KŘP hl. m. Prahy ze dne 24.8.2020, č.j. KRPA-185353-29/TČ-2020-000041.

⁸ Pod č. j. 0 KZT 1075/2020-4.

⁹ Viz přípis OSZ pro Prahu 6 ze dne 19. 11. 2020, sp. zn. 1 ZT 115/2020.

zákoníku, přečin nebezpečného pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku a přečin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 tr. zákoníku.

10. Dne 15. 7. 2021 rozhodl Obvodní soud pro Prahu 6 o **postoupení věci** k projednání Úřadu městské části Praha 6, neboť v jednání žalovaného nespátroval trestný čin.¹⁰ Proti tomuto usnesení podala státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v zákonné lhůtě stížnost.¹¹ **Dne 10.8.2021** se stěžovatelka ke stížnosti vyjádřila v tom smyslu, že **se ztotožňuje s návrhem státní zástupkyně**, jež navrhuje, aby Městský soud v Praze v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 písm. b) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále také „tr. řád“) napadené usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 zrušil a uložil mu, aby o věci znovu jednal a rozhodl.
11. Dne 19. 8. 2021 Městský soud v Praze stížnost MSZ v Praze podanou proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 shledal **nedůvodnou a zamítl ji**.¹²
12. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka vyčerpala všechny řádné opravné prostředky, podává tímto v zákonné lhůtě stížnost k Ústavnímu soudu.

II.

K postavení osob vstupujících do veřejného prostoru a význam prejudikatury Ústavního soudu pro konkrétní případ

13. Pro řešení Ústavní stížnosti se jako podstatné jeví otázka kdo je tzv. veřejnou osobou, jakou míru zásahu do svého soukromého života je veřejná osoba povinna strpět a z druhé strany jakou míru ochrany požívá. Otázky je nutné řešit s kontextu významu postavení lidí vstupujících do veřejného prostoru za účelem ochrany dalších osob.
14. Z platných právních předpisů **definuje veřejně známou osobnost** (tzv. public figure) pouze Rezoluce Rady Evropy č. 1165 ze dne 26.6.1998 o právu na soukromí jako „osobu vykonávající veřejnou funkci, nebo čerpající veřejné zdroje a široce řečeno všechny, kdo hrají roli ve veřejném životě, v politice, hospodářství, umění, sociální oblasti, sportu, nebo jinde“.¹³ Pro další charakteristiku statusu veřejně známé osobnosti lze využít odbornou literaturu, kdy se jako osoba veřejného zájmu rozumějí „nejen osoby veřejného života v užším smyslu, tj. osoby, které vystupují při řešení různých otázek na veřejnosti, neboli jsou veřejně činné a tím na veřejnosti vykonávají svůj vliv v oblasti politické, hospodářské, kulturní, sportovní aj. (např. ministři, poslanci, senátoři, známí herci, zpěváci, sportovci aj.), nýbrž vůbec osoby, které na sebe upoutávají zájem veřejnosti a tak se ocitají v zorném úhlu zpravodajství hromadných sdělovacích

¹⁰ Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 15. 7. 2021, č.j. 58 T 46/2021-378.

¹¹ Stížnost proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 16. 7. 2021, sp. zn. 1 KZV 107/2021 - 27 a Odůvodnění stížnosti proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 20. 7. 2021, sp. zn. 1 KZV 107/2021-33

¹² Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19.8.2021 č.j. 8 To 226/2021.

¹³ *Persons holding public office and/ or using public resources and, more broadly speaking, all those who play a role in public life, whether in politics, the economy, the arts, the social sphere, sport or in any other domain.*” Rezoluce 1165 (1998) o právu na soukromí, přijatá Parlamentním sborovým sdělením Rady Evropy dne 26. 6. 1998.

prostředků.“¹⁴ Pro takto definované veřejné osoby je tedy příznačné, že veřejný prostor využívají ve svůj ekonomický, sociální nebo politický prospěch. Specifické postavení pak mají ty figury veřejného života, které právní normy považují za tzv. úřední osoby, a z tohoto titulu jim poskytují specifickou a přísnější ochranu. Ani jeden z případů není případ stěžovatelky.

15. Profesioním cílem stěžovatelky není na rozdíl od výše zmíněných veřejných osob vykonávat politický, ekonomický, kulturní nebo jiný podobný vliv, je primárně advokátkou specializující se na poskytování právní pomoci obětem trestné činnosti. Pokud je stěžovatelka napadána jako ředitelka nevládní organizace poskytující pomoc obětem předsudečného násilí, je teprve skutečnost jejího napadení tou okolností, která ze stěžovatelky činí veřejnou osobu. Stěžovatelka nepopírá, že občas vystupuje v médiích, vždy však v pozici expertky dlouhodobě se zabývající tématem předsudečného násilí a právy obětí. Nepožívá tak jiného postavení než jakýkoli jiný odborník ve specifickém oboru, kterého média žádají o profesní vyjádření.
16. Pokud by již stěžovatelka měla požívat nějakého specifického postavení, je to význam její činnosti a organizace In IUSTITIA pro ochranu lidských práv. Význam postavení obránců lidských práv a nutnost jejich ochrany připomíná celé mezinárodní společenství od Organizace spojených národů,¹⁵ přes Radu Evropy.¹⁶ Agenturu EU pro základní lidská práva¹⁷ stejně jako postupně se stupňující a sílí útoky v některých částech EU. Mezinárodní společenství dlouhodobě zdůrazňuje úlohu států při ochraně obránců lidských práv (srov. aktuální zprávu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě: *The Situation of Human Rights Defenders in Selected OSCE Participating States*. Postavení ochránců lidských práv a nutnost jejich ochrany pak významně vstupuje i do judikatury Evropského soudu pro lidská práva.¹⁸
17. V kontextu útoků na stěžovatelku je dále nutné zmínit i nárůst útoků na ženy působících ve veřejném sektoru. Studie *“Sexism, harassment and violence against women in parliaments in Europe”*, kterou provedlo Parlamentní shromáždění Rady Evropy a Meziparlamentní unie v roce 2018, a dále také mezinárodní zprávy o násilí páchaném na ženách v politice, **odhalují alarmující úroveň sexismu, sexuálního obtěžování a genderově podmíněného násilí páchaného na ženách ve veřejném prostoru.** Rozsah a povaha těchto činů, které porušují základní lidská práva vyžadují, aby byla přijata opatření s cílem vytvořit prostředí nulové tolerance pro sexistické útoky, psychické a sexuální obtěžování, vyhrožování a genderově podmíněné násilí. Ženy jako veřejné osoby se velmi často stávají oběťmi online útoků, kdy 58,2 % dotázaných mělo zkušenost s hrubým, sexuálním nebo násilným obsahem a chováním na sociálních sítích. Svoboda projevu může být v těchto případech nespravedlivě uplatňována k ospravedlnění

¹⁴ Knap, Karel et al. *Ochrana osobnosti podle občanského práva. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Linde, 1996. 361 s. ISBN 80-7201-029-8., str. 366.*

¹⁵ The Declaration on Human Rights Defenders, A/RES/53/144, dostupné z: <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Defenders/Declaration/declaration.pdf>

¹⁶ Declaration of the Committee of Ministers on Council of Europe action to improve the protection of human rights defenders and promote their activities, 6 February 2008, dostupné zde: <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Defenders/DeclarationHRDCoECommitteeMinisters.pdf>

¹⁷ Challenges facing civil society organisations working on human rights in the EU. *European Union Agency for Fundamental Rights, 2017.* Dostupné zde: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2018-challenges-facing-civil-society_en.pdf

¹⁸ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 3. 5. 2007 ve věci *Bączkowska a ostatní proti Polsku*, č. 1543/06, par. 64; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 12. 5. 2015 ve věci *Identoba a ostatní proti Gruzii*, č. 73235/12, par. 63 a 64.

diskriminačních, výhrůžných a násilných nenávistných zpráv a forem projevu, které potlačují svobodu vyjadřování žen a jejich právo na život bez násilí. Elektronická komunikace prostřednictvím sociálních sítí, e-mailu nebo telefonu je primárním prostředkem k adresování těchto útoků. Platformy sociálních sítí, představují pro jednotlivce zásadní prostor pro uplatnění práva na svobodu projevu.¹⁹

18. Útoky online směřující na ženy pak lze označit jako přímou hrozbou pro tuto svobodu projevu, kdy jsou ženy ze strachu o své soukromí nebo bezpečnost svoji a své rodiny tlačeny k ústupu z veřejných diskusí či autocenzuře; jak vyplývá z výzkumu Amnesty International, jež popsal útoky na sociálních sítích na ženy.²⁰ Online nenávistné projevy vůči ženám s sebou nesou rozsáhlé dopady, které stojí nejen na úrovni jednotlivce, ale i celé společnosti, shrnuje Studie Evropského parlamentu. Citovaný výzkum Amnesty International dále hovoří o nebezpečnosti a dopadech online výhrůžek na sféru žena a především o tom, že tento typ online útoku vytváří tzv. dominový efekt, kdy jeden takovýto útok dokáže během několika málo okamžik spustit doslova lavinu nenávisti, což se stalo i v případě stěžovatelky.
19. Druhou otázkou, kterou je na místě vyřešit je pak **míra oprávněného zásahu do života veřejných osob**. Dle judikatury ESLP i Ústavního soudu mohou být veřejné osoby podrobeny zvýšené přípustné kritice. Smyslem takového přístupu k veřejným osobám je **zájem na ochraně veřejné debaty o otázkách veřejného zájmu**. Je totiž nepochybné, že svoboda projevu představuje jeden ze základních stavebních kamenů demokratické společnosti, a proto například novináři a další osoby, které společnost zpravují o věcech veřejného zájmu, a plní tak ve společnosti roli tzv. hlídacího psa, požívají v tomto směru zvláštní ochrany²¹ a osoby veřejného zájmu musí strpět vyšší míru kritiky. Kritika však nemůže být šikanou, navíc šikanou, ke které nedochází veřejně (např. prostřednictvím článku), ale cíleně do soukromé sféry poškozeného. Je pravda, že se limity přípustné kritiky liší v závislosti na tom, kdo je jí vystaven, kdy nejvyšší míru kritiky musí snést vláda²², následují ostatní politici.²³ Co se týká například státních úředníků, ti podle Evropského soudu pro lidská práva sice také podléhají širším limitům přípustné kritiky než soukromé osoby, nicméně v jejich případě nelze tvrdit, že by vědomě vystavovali všechna svá slova a skutky kritice, jako je tomu právě u politiků, a proto musejí být v souvislosti s případnými kritickými projevy chráněni více, než výše zmínění politici.

¹⁹ INTER-PARLIAMENTARY UNION (IPU) AND PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF THE COUNCIL OF EUROPE (PACE). *Sexism, harassment and violence against women in parliaments in Europe* [online]. [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: doi:978-92-9142-725-3.

²⁰ *Amnesty reveals alarming impact of online abuse against women* [online]. 20.11.2017 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/latest/press-release/2017/11/amnesty-reveals-alarming-impact-of-online-abuse-against-women/>

²¹ Slov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. 3. 1996 ve věci Goodwin proti Spojenému království, č. 17488/90, par. 39.

²² Rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 7. 1999 ve věci Erdoğan a İnce proti Turecku, č. 25067/94 a 25068/94, par. 50.

²³ Rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 22. 10. 2007 ve věci Lindon, Otchakovsky a July proti Francii, č. 21279/02 a 36448/02, par. 46

Bez dostatečné ochrany před urážlivými a hrubými verbálními útoky by mohlo být narušeno náležité plnění jejich úkolů.²⁴ Obdobně již rozhodl také Ústavní soud.²⁵

20. Platí, že ani novináři²⁶ se nemohou dovolávat zvýšené ochrany svobody projevu v případě projevů, které neučinili v rámci otevřené diskuze o záležitostech veřejného zájmu.²⁷ Platí-li to pro novináře, kteří ve vztahu ke svobodě projevu požívají zvýšené ochrany, musí to samozřejmě platit také pro soukromé osoby. V případě střetu práva na respektování soukromého a rodinného života a práva na svobodu projevu „*by se výsledek neměl lišit v závislosti na tom, zda stížnost podala osoba pro rozpor výroku, jehož byla předmětem, s článkem 8, nebo osoba, která takový výrok učinila, protože práva chráněná těmito články v zásadě zasluhují stejný respekt*“. Státy Úmluvy pak nejsou v žádném případě oprávněny privilegiovat jednu nebo druhou stranu.²⁸

21. Třetí otázkou, kterou je možné si položit je, **v jaké míře** požívají veřejné osoby ochrany a **kdy je k této ochraně přístupováno**. V první řadě zvýšenou ochranu tzv. úředních osob předpokládá přímo zákon (§127, §§ 323-325 tr.zákoníku), právě tato ochrana je určitou kompenzací za míru diskonfortu, kterou jsou úřední osoby povinny snést při výkonu své profese. Nutno podotknout, že ani profese advokáta, ani profese ředitelky nevládní organizace nekvalifikuje pro pozici úřední osoby. Nad rámec úředních osob je ochrana zcela běžně poskytována i politikům, kteří se stali obětí verbálních útoků pachatelů, jež prostřednictvím prostředků elektronických komunikací (e-mailu, sociálních sítí) vyhrožovali usmrcením či jinou těžkou újmou a vulgárně se k osobě politika vyjadřovali. Jedná se například o tyto případy:

- V květnu 2020 za výhrůžky posílané e-mailem tehdejšímu předsedovi Ústředního krizového štábu Romanu Prymulovi pachatele Okresní soud v Litoměřicích uznal vinným z trestného činu vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci a uložil peněžitý trest ve výši 50 tis. Kč. Odsouzený v tomto případě zaslal 35 e-mailů, kde Romana Prymulu vulgárně oslovoval a osočoval, k textům přidal různé grafiky.²⁹
- V srpnu 2018 Okresní soud v Ostravě uložil muži, jež prostřednictvím sociálních sítí vyhrožoval tehdejšímu ministru financí Andreji Babišovi, podmíněný trest 12 měsíců se zkušební dobou na 24 měsíců.³⁰

²⁴ Rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 1999 ve věci Janowski proti Polsku, č. 25716/94, par. 33.

²⁵ Usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. I ÚS 1611/21.

²⁶ „[...] relevance rozhodnutí ESLP dosahuje v českém právním řádu ústavněprávní kvality. [...] orgány veřejné moci mají obecnou povinnost přiblížit se interpretaci Úmluvy prováděné ESLP. Rozhodnutí ESLP jak ve věcech, kde rozhodovaly v řízeních proti České republice, tak i ve věcech, které se týkají jiného členského státu Úmluvy, pokud tato věci mají podle své povahy význam též pro interpretaci Úmluvy v českém kontextu. To platí tím spíše za situace, kdy takovouto judikaturou argumentuje účastník řízení (...)“ (náleží Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2006, sp. zn. I. ÚS 310/05).

²⁷ Srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 1999 ve věci Janowski proti Polsku, č. 25716/94, par. 32.

²⁸ Rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. 6. 2017 ve věci Medžlis Islamske Zajednice Brčko a další proti Bosně a Hercegovině, č. 17224/11, par. 77.

²⁹ ČTK. *Za vyhrůžky Prymulovi uložil soud pokutu 50 tisíc korun. Muž posílal e-maily s grafikami oběšenů* [online]. 5.5.2020 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/za-vyhruzky-prymulovi-ulozil-litomericky-soud-pokutu-ve-vysi-50-tisic-korun.A200505_172743_in_domov_ele

³⁰ *Hacker vyhrožoval Babišovi a jeho rodině přijal vězení s podmínkou* [online]. 27.9.2018 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/hacker-ktery-vyhrozoval-babisovi-a-jeho-rodine-prijal-vezeni-s-podminkou-56743>

- V květnu 2021 Obvodní soud pro Prahu 1 schválil dohodu o vině a trestu ve věci pachatele, jenž prostřednictvím e-mailu vyhrožoval Andreji Babišovi a jeho rodině smrtí, pokud neodstoupí z funkce premiéra, slovy „*Al' je konec jednoho žmřda*“.³¹
22. Přestože se ve výše uvedených případech jedná o veřejně známé osoby - členy vlády, u kterých by dle judikatury měřítka posouzení skutkových tvrzení a hodnotících soudů měly být mnohem měkčí ve prospěch původců těchto výroků, obecné soudy uznávají i v těchto případech existenci limitů práva na svobodu projevu a potřebu ochrany základních práv těchto veřejně známých osob před nezákonnými zásahy.
23. V podobném postavení jako stěžovatelka, tedy jako osoba, která sice vstupuje do veřejného prostoru, nicméně se zcela odlišným cílem než obvyklé osoby veřejného zájmu (politici, sportovci, umělci), se v nedávné minulosti nacházeli nejméně tři lidé – historik Matěj Spurný,³² zpěvák Radoslav Banga³³ a pracovnice Úřadu vlády Kateřina Gamal Richterová.³⁴ Ti všichni se v důsledku svých veřejných výroků stali terčem útoků a ti všichni byli v nějaké míře ochráněni obecnými soudy a v případě Radka Bangy i soudem Ústavním. V případě všech zmíněných poškozených přitom šlo o útoky na veřejné sociální síti jednorázového charakteru. Zcela recentně je možné také zmínit rozhodnutí OS pro Prahu 2 ze dne 30. 4. 2021, č. j. 8 T 31/2021, kterým byl pachatel uznán vinným za výrok „*Jude Raus*“, zveřejněný pod FB příspěvkem poškozeného DV, kantora Federace židovských obcí. Pachatel dle názoru soudu spáchal přečin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle ustanovení § 355 odst. 1 písm. a) odst. 2 písm. b) tr. zákoníku. Jeden výrok (byť zcela jistě závažný), který se dostal do osobního sféry poškozeného, vedl k použití represe trestního práva.
24. Stěžovatelka považuje za potřebné se vyjádřit i k předcházejícímu rozhodnutí Ústavního soudu ve věci její ochrany, konkrétně k usnesení ze dne 28.5.2019, sp.zn. I. ÚS 1397/19. To vynesl Ústavní soud v podobné věci, kdy se stěžovatelka domáhala ochrany před zásahem do svých osobnostních práv. Anž by pravděpodobně Ústavní soud nahlédl význam svého procesního rozhodnutí nezávazného pro obecné soudy, založil překážku výkonu spravedlnosti ve vztahu k veškeré další ochraně, které se stěžovatelka jako poškozená od té doby domáhá, když obecné soudy opírající svojí negativní argumentaci vůči potřebné ochraně právě o usnesení Ústavního soudu. Ba co hůře, toto usnesení Ústavního soudu je používáno k odpirání spravedlnosti i dalším poškozeným ve skutkově podobných věcech (viktimizace žen prostřednictvím internetu). Ústavní soud na účet stěžovatelky totiž sdělil, „...*že činnost stěžovatelky v rámci neziskové organizace, zabývající se "pomocí obětem trestné činnosti a aktivní ochranou lidských práv", je zajiště hodná úcty. Vyžaduje také občanskou statečnost, neboť ve veřejném prostoru a na internetu musí nepochybně počítat rovněž s tím, že se vystavuje zájmu osob omezeného rozhledu, nezralým a frustrovaným, nespokojeným se světem, který je obklopuje, což je, podle*

³¹ ČTK. *Muž vyhrožoval Babišovi smrtí. S žalobcem se dohodl na dvouleté podmínce* [online]. 27.5.2021 [cit. 2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/andrej-babis-vydirani-muz-trest-20210527.html>

³² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/historik-oznaci-migraci-za-prirozeny-dej-a-cr-podle-nej-neni-jen-pro-cechy-ted-celi-vyhruzkam-smrti>; Rozsudek OS v Českých Budějovicích ze dne 20.6.2018, čj.

31T64/2018-129

³³ Série rozsudků obecných soudů, OS Kladno 4T7/2018, OS Kladno 5T41/2018, OS Prachatice 1T16/2018, OS Kladno 1T103/2018

³⁴ Rozhodnutí OS v Uherském Hradišti z 31. května 2019, č. j. 18 T 75/2019-84.

vulgárních výlevů na sociální síti, také případ daného obviněného. Ústavní soud nesdílí názor stěžovatelky, že nemá žádné právní nástroje, které by jí umožňovaly efektivně se bránit kvůli pachatele a že by stát rezignoval na ochranu její důstojnosti, cti a dobrého jména. Soud pouze rozhodl, že jednání obviněného nebylo trestným činem,” tedy jí v konkrétním případě odepřel trestně-právní ochranu. Současně zásadně nevymezil, neboť k tomu zjevně neměl v ryze procesním rozhodnutí prostor, limity přípustné kritiky a zejména moment, kdy k ochraně pronásledovaných poškozených již zcela jistě má dojít. Tedy, nastavil pravidla zcela bezlimitně, kdy v současné době platí, že se obecné soudy ve vztahu ke stěžovateli zašitují výše uvedenou citací, aniž by srozumitelně vysvětlily, proč považují stěžovatelku za veřejnou osobu (jistě to není pouze z titulu ředitelky organizace pomáhající obětem trestných činů) a především, proč stěžovatelku nechrání před závadovou činností pachatele, když v jiných případech (jiných poškozených) tak činí (viz výše).

25. Stěžovatelka na tomto místě také uvádí, že obecné soudy zcela rezignovaly na povinnost vázající se k aplikaci precedenční závaznosti rozhodnutí Ústavního soudu, respektive s nesrovnatelnosti precedenční síly nálezu Ústavního soudu oproti jeho usnesením. Zatímco tedy obecné soudy zcela ignorují význam postavení poškozeného stanovený nálezem Ústavního soudu III. ÚS 3439/17 jako ukazatele závažnosti protiprávního jednání, procesní usnesení ve věci I. ÚS 1397/19 používají jako judikát. Mezi usneseními by přitom mohly mít precedenční účinky maximálně jenom ty, které Ústavní soud usnesením svého pléna vybral pro publikaci ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu. Povinnost respektovat dřívější rozhodnutí Ústavního soudu se vztahuje **primárně (a téměř výlučně) na nálezy**.
26. Nelze než uvést, že vlivem samotného citovaného usnesení Ústavního soudu, které zcela nesprávně a bez řádného odůvodnění zařadil stěžovatelku pod veřejné osoby (byť i těm je obecnými soudy poskytována vyšší ochrana než stěžovateli) a zároveň položil ve vztahu k stěžovateli rovnítko mezi jakýmkoliv verbálními útoky a kritikou, a zároveň neznalostí obecných soudů v síle precedenční závaznosti rozhodnutí Ústavního soudu (možná i v jistém nedostatku odvahy obecných soudů předložit argumenty, které by vedly k judikatornímu dialogu mezi ÚS a obecnými soudy), došlo (jak již bylo zmíněno) k naprosto otrockému přejímání citované argumentace ÚS ve vztahu ke stěžovateli a to doslova všemi orgány činnými v trestním řízení, na všech stupních trestního řízení a je využíván pachatelem k tomu, aby zcela beztrestně útočili na stěžovatelku. Obecné soudy tak svým přístupem, který pomohlo legitimizovat citované usnesení Ústavního soudu doslova vytvořil ve vztahu ke stěžovateli atmosféru bezpráví, kdy tato je z titulu své profese nucena snášet opakovaně sérii výhrůžek smrtí a sexualizovaným násilím.

III.

K porušení práva na ochranu osobního a soukromého života

27. Stěžovatelka se stala terčem dlouhodobého pronásledování prostřednictvím prostředků elektronické komunikace (emailu) a prostřednictvím článku zveřejněného online. Domáhala se ochrany prostřednictvím trestního řízení, neboť s ohledem na předchozí identicky motivované a identicky závažné jednání obviněného bylo zjevné, že slabší právní prostředky vůči němu nemají žádného efektu (viz výše). Obecné soudy stěžovatelce neposkytly odpovídající ochranu,

ačkoli ji v identických případech zcela běžně poskytují (viz přehled výše) či dle judikatury či doktríny poskytovat mají (viz např. Usnesení NS ze dne 22. 10. 2014, č. j. 3 Tdo 1360/2014-24). Tím porušily **pozitivní závazek státu chránit osobní a soukromý život lidí před neoprávněnými zásahy druhých osob, a založily situaci zjevné nespravedlnosti a svévole, která vyžaduje zásah Ústavního soudu.**

28. Obecné soudy zcela rezignovaly na ochranu stěžovatelčiných zaručených práv, co hůře, společně se zástupcem Obvodního státního zastupitelství se touto ochranou zcela odmítaly zabývat. Předložily pak tři dokola opakující se argumenty a) jednání obviněného není natolik závažné, aby naplnilo skutkovou podstatu některého trestného činu, b) poškozená jako osoba veřejného zájmu je povinna strpět jednání obviněného, c) obviněný se jednání nedopouští opakovaně ve významné intenzitě, a proto je nutné uplatnit subsidiaritu trestní represe.
29. Stěžovatelka má za to, že bylo v první řadě porušeno její právo na zachování lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a dobrého jména tím, že žádný z orgánů činných v trestním řízení nepovažoval za nutné ji ochránit před difamujícími výroky zveřejněné obviněným na serveru Vox Populi. Výroky byly zcela jistě způsobilé přivodit stěžovatelce újmu na její dobré pověsti a dobrém jméně, když jimi byla nařčena z podpory rasismu, násilí a případně i pedofilie. Stěžovatelka se dlouhodobě věnuje prosazování nenásilí, pomoci obětem a prevenci rasismu a jakýkoli nepravdivý výrok výše uvedeného charakteru, navíc pronesený ve velmi efektivním online prostoru, nemůže požívat jakékoli ochrany. K poměru mezi svobodou projevu a osobní cti ostatně ve prospěch osobní cti judikoval i Ústavní soud (viz např. I. ÚS 453/03) V tomtéž rozhodnutí se vyjádřil i k nevratnosti zásahu do soukromého života pošlapáním osobní cti a k významu ochrany osobní cti pro společnost jako celek. V očekávání případně výtky při projednávání této ústavní stížnosti o nepřipustnosti nových námitek stěžovatelka uvádí, že jí znění obžaloby, tedy i skutečnost, že skutek spočívající publikování difamačních výroků na serveru Vox Populi nebyl vůbec obžalován, nebyl znám až do okamžiku doručení usnesení Městského soudu, resp. že žalobu musela zvláště vyžádat až poté. Tím, že trestní řízení fakticky proběhlo bez přítomnosti stěžovatelky, neboť nebylo nařízeno žádné jednání před soudem, také nemohla korigovat rozsah své výpovědi přímo v řízení, kde by se bezesporu bývala byla dozvěděla, že ze strany veřejné žaloby došlo k opominutí bodu obžaloby.
30. Za mnohem zásadnější zásah do svých práv však stěžovatelka považuje odepření ochrany před útoky, kterých se obviněný dopustil nevyžádanou emailovou korespondencí a jejichž podstatou byly výhrůžky, zastrašování a vydírání směřující vůči stěžovatelce jako advokátce zabývající se ochranou lidských práv obětí trestné činnosti. Pojem ochrany soukromého a rodinného života je plastický a vyvíjí. Stěžovatelka má za to, že zahrnuje též právo na ochranu poklidného vykonávání profese, na kterou se připravovala studiem na vysoké škole, včetně postgraduálního, letitou praxí, a složením advokátních zkoušek. Obviněný se žádným způsobem netajil tím, že jeho snahou je přimět stěžovatelku k opuštění její profese, takový scénář považuje stěžovatelka za neúnosný. Ochrana profesního života, jako života, ve kterém člověk dosahuje seberealizace a navazuje sociální vztahy významné pro jeho spojenost a sebeúctu, je jistě ochranou, kterou je nutné vyžadovat v intencích ústavně zaručených práv. Současně nemůže být cenou za realizaci profesního života utrpení, které by pronásledování ze

strany obviněného přineslo, pokud by mu nebyla učiněna přítrž odpovídající aplikací trestněprávních norem.

31. Pravidelností a četností útoků obviněný bezesporu naplnil skutkovou podstatu trestného činu nebezpečného pronásledování, tak jak je příléhavě popsán například v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.4.2019, čj. 8 Tdo 178/2019-1053. Obviněný vykazoval jak výraznou fixaci na poškozenou, tak jí systematicky a úporně věnoval nevyžádanou a nechtěnou pozornost. Činil tak v odpovídající intenzitě několik měsíců (judikatura vyžaduje nejméně měsíc a nejméně 10 útoků), ačkoli mu muselo být zřejmé (poškozená mu to napsala), že jí stěžovatelka nepřeje jeho pozornost (viz usnesení NS ze dne 15.2.2018, čj. 6Tdo 142/2018-34). Ve stěžovatelce tak vzbudil důvodnou obavu o její život a zdraví, která byla objektivizována i následným přístupem policie (poskytnutí krátkodobé ochrany) a OSZ pro Prahu 6 (vydání předběžného opatření zabraňující kontaktování poškozené). Podobným způsobem oba obecné soudy zbagatelizovaly i výroky obviněného požadující po stěžovatelce, aby přestala vykonávat svoji profesi, jinak ji bude dále pronásledovat. Jak v trestním oznámení, tak posléze ve své osobní svědecké výpovědi, i jednotlivých svých podáních (např. návrh na náhradu nemajetkové újmy) i stížnostech, poškozená opakovaně sdělovala orgánům činným v trestním řízení, že jednání obviněného považuje nejen za obtěžující, ale především za reálné a způsobilé přivodit jí újmu.
32. K závěru reálnosti újmy ze strany obviněného dospěla v první řadě policie, která poškozené poskytla po dobu nejméně dvou měsíců krátkodobou ochranu. O charakteru rizika ze strany obviněného svědčí i fakt, že u obviněného byly během prvního výslechu zajištěny bodné zbraně, o kterých v žádném případě nešlo mít jistotu, že je v nějakém pohnutí myslí nebude schopen a ochoten použít. O závažnosti jednání obviněného svědčí i vydané trestní předběžné opatření, kterým mu bylo zapovězeno jakýmkoli způsobem kontaktovat stěžovatelku. Závěr stížnostního soudu o tom, že obviněný od svého jednání sám upustil, lituje jej, poučil se a nebude v něm pokračovat, pak tedy vůbec nereflkuje, že v první řadě byl ponejprv upozorněn policejním orgánem na možnost vazebního stíhání, a za druhé, že mu bylo zapovězeno poškozenou vůbec kontaktovat právě předběžným opatřením.
33. Jak z usnesení Městského soudu, tak z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 je zjevné, jakým trnem v oku pro oba obecné soudy je skutečnost, že se stěžovatelka dlouhodobě domáhá ochrany své osobnosti prostředky trestního práva. Aniž by soudy podnikly jakoukoli vlastní úvahu, negují potřebu ochrany poškozené odkazem na předchozí rozhodnutí Ústavního soudu (o veřejné funkci poškozené), které však, jak bylo ukázáno výše nelze použít jinde než v konkrétní věci, ve které bylo rozhodnutí učiněno. Přesto oba obecné soudy s usnesením zachází jako s nálezem, aniž by vůbec naznačovaly proč. Obecné soudy odepřely stěžovatelce trestně-právní ochranu zjm. z toho důvodu, že konstatovaly, že se jedná o tzv. veřejnou osobu a že toto její údajné postavení má být zohledněno při posouzení otázky trestnosti jednání obviněného. Konkrétně Obvodní soud uvedl, že „[t]yto e-maily je nutno posuzovat ve vzájemných souvislostech s přihlédnutím k osobě obviněného, jak byla popsána shora, ale i k osobě poškozené. Poškozená jakožto ředitelka organizace In Iustitia, která poskytuje služby osobám dotčeným předsudečným násilím a věnuje se prevenci projevů nesnášenlivosti, musí z titulu svého postavení ve veřejném prostoru očekávat, že v lidech, kteří s ní nesdílí stejné hodnoty, může vzbuzovat značné emoce, a to zejména v současnosti, kdy témata jako migrace či islám jsou často diskutována ve veřejném prostoru. Obviněný je právě jednou z těch osob, která nesdílí názory poškozené. Tyto své oponentní názory pak poškozené pravidelně sděloval, neboť dle jeho slov

„vše dramatizuje“. Byť se forma jeho sdělení pohybuje za obecně společností akceptovatelnou hranicí, nelze dle názoru soudu bez přiblídnutí ke všem shora uvedených skutečnostem uvažovat o postihnutí obviněného prostředky trestního práva.....”, na jiném místě pak: „[v] v případě poškozené je třeba zohlednit její postavení ve společnosti, neboť se jedná o osobu veřejného života, konkrétně ředitelku organizace In Iustitia, která musí snést vyšší míru kritiky, ironie či negativního hodnocení (viz Strakoš, J. Zákon o některých přestupcích. Praha: Wolters Kluwer, 2018, komentář k § 7; rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. 23 Cdo 3372/2018 či náleží Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 2051/14)”. K tomu, zda je možné stěžovatelce přiřknout bez dalšího vnitřního rozlišení, případně bez důsledné ochrany z tohoto statusu plynoucí, postavení osoby veřejného života viz výše. Zde se stěžovatelka pouze pozastaví nad skutečností, že oba obecné soudy výhrůžky smrtí či jinou závažnou újmu či dlouhodobé zasílání pornografického materiálu včetně fotografií, vůbec schopny označit za názor a poskytnout jim tak ochranu.

34. Z označení stěžovatelky jako osoby veřejného zájmu pak obecné soudy dovodily, že stěžovatelka a její činnost může být předmětem veřejné debaty. Odkazovaly přitom na judikaturu, která se týkala případů na internetu zveřejněných článků, které by určitý příspěvek do diskuze o záležitostech veřejného zájmu přinést mohly. To je však pro nyní posuzovaný případ naprosto zcestné, neboť obviněný žádným způsobem nepřispíval do veřejné debaty, když veškeré útoky a výzvy k diskusi směřoval do osobní emailové schránky stěžovatelky, tedy vedl komunikaci bez přihlížejících na veřejné platformě a k žádné veřejné debatě nedocházelo. Veškerá případná argumentace svobodou projevu je pak zcela lichá. Výše opakovaně citované usnesení Ústavního soudu se týkalo věci, kdy docházelo k veřejnému sdílení příspěvků a komentářů, které směřovaly vůči stěžovatelce pro její politické smýšlení. Stejně tak v případě rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. 23 Cdo 3372/2018, na který Obvodní soud odkázal, se jednalo o difamační výroky učiněné v rámci článků uveřejněných ve významném deníku. Je zřejmé, že nyní posuzovaný případ je od těchto dvou **natolik rozdílný**, že už ani není na místě tvrdit, že se měly obecné soudy odchýlit od názoru Ústavního soudu, nýbrž že **k názoru Ústavního soudu ohledně veřejného postavení stěžovatelky neměly vůbec přihlížet, protože tento názor byl vysloven v naprosto odlišném kontextu.**
35. Ačkoli se tedy z důvodu stejné osoby v postavení stěžovatelky může na první pohled zdát, že se jedná o obdobné případy, opak je pravdou. **Vzhledem k tomu, jakou důležitost obecné soudy přikládaly tomuto aspektu při svých úvahách o tom, zda jednání obviněného mohlo naplnit skutkovou podstatu některého z trestných činů uvedených v obžalobě, zatížily svá rozhodnutí svévolí.** Z odůvodnění usnesení nalézacího soudu je totiž zřejmé, že právě s přihlédnutím k údajnému postavení stěžovatelky ve veřejném prostoru usoudil na nižší závažnost spáchaného skutku, kdy již dle jeho názoru nelze uvažovat o postihnutí obviněného prostředky trestního práva. Jedná se tedy o velmi závažné pochybení v úvahách obecných soudů, které významným způsobem ovlivnilo samotné rozhodnutí o vině a nevině. **Rozhodnutí nalézacího a stížnostního soudu se tak jeví jako extrémně nespravedlivá.**
36. Městský soud pak předložil zcela kuriózní názor, když konstatoval, že obviněný se ničeho dlouhodobě nedopouští, neboť z přestupku byl shledán vinným pouze dvakrát pro přestupek. Stížnostní soud tak významným způsobem modifikuje realitu, když pravděpodobně úmyslně přehlíží, že v několika případech bylo závažné jednání obviněného nečinností správního orgánu prekludováno, objektivně (bez ohledu na přístup veřejné správy) obtěžuje poškozenou více než

tři roky, a současně, že byl shledán vinným z útoku na organizaci In IUSTITIA, včetně jejího vedení, trestním příkazem OS pro Prahu 1, č. j. 7 T 100/2021 ze dne 13.8.2021.

IV.

K porušení práva na spravedlivý proces

37. Poškozená v jednání obou obecných soudů spatřuje výrazné porušení svých procesních práv plynoucích jí z trestního řádu, tedy má za to, že jí bylo odepráno ústavně garantované právo na spravedlivý proces a zamezena participační práva.
38. Ochrana ústavně zaručených práv poškozeného je trvale předmětem činnosti Ústavního soudu, vyvíjí se a není neměnná (viz např. sp.zn. Pl. ÚS 32/16³⁵). Postavení poškozeného je procesním postavením se svěbytnými právy, obecné soudy i Ústavní soud musí při svém rozhodování respektovat odlišné dopady vícestranného a vícerozměrného působení ustanovení Listiny v oblasti trestání a trestního řízení. Musí vycházet z toho, že zde vzájemně působí jednak plnění funkcí státu trestním zákonodárcem a orgány činnými v trestním řízení, stejně jako proti sobě stojící nároky plynoucí z odlišných ústavních lidskoprávních pozic obviněného, obžalovaného, poškozeného, oběti trestného činu či zúčastněné osoby. Proto musí mít na zřeteli, že se zde mohou v rámci uplatnění principu proporcionality střetávat kautely nadměrného zásahu do základních práv a svobod, či naopak jim nedostatečně poskytované ochrany, jako v projednávané věci.³⁶
39. Smysl účasti poškozeného v trestním řízení nelze zúžit pouze na domáhání se peněžní satisfakce. Poškozenému náleží také řada procesních práv, jejichž výkon nemusí vůbec sledovat přiznání majetkového nároku. Poškozený, který je zároveň obětí trestného činu, má právo učinit prohlášení o dopadu trestného činu na jeho život³⁷ či učinit návrhy na doplnění vyšetřování³⁸. **Smysl všech těchto práv pak spočívá v co nejrychlejší nastolení právní jistoty všech dotčených osob a minimalizaci škodlivých účinků viktimizace**, jejíž vznik v oblastech chráněných Listinou zakládá porušení základních práv a svobod obětí, které obvykle bude představovat důvod pro zásah Ústavního soudu.³⁹ Poškozený je současně významným aktérem pomáhajícím orgánům činným v trestním řízení pochopit intenzitu zásahu do svých práv, činí tak obvykle svědeckou výpovědí či prohlášením o dopadu, případně i jinými prostředky procesního povahy. Ústavní soud má za to,⁴⁰ že poškozený může **zprostředkovat i vodítko pro posuzování společenské škodlivosti určitého jednání** podle § 12 odst. 2 trestního zákoníku, anebo při posuzování naplnění znaků některých specifických skutkových podstat trestných činů.
40. Podstatou demokratického právního státu je **právní jistota, předvídatelnost práva i legitimní očekávání** toho, že orgány veřejné moci budou postupovat v souladu se zákonem, právními principy, ustálenou judikaturou i tím, co je v obecné společnosti považováno za

³⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 8. 8. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 32/16 (N 139/86 SbNU 369; 345/2018 Sb.).

³⁶ Viz podrobně nález Ústavního soudu ze dne 9. 8. 2016, sp. zn. III. ÚS 1716/16.

³⁷ Srov. § 43 odst. 4 tr. řádu.

³⁸ Srov. § 166 odst. 1 tr. řádu.

³⁹ Srov. nález Ústavního soudu ze dne 2. 9. 2019, sp. zn. III. ÚS 3439/2019.

⁴⁰ *tamtéž*

spravedlivé. Pro oblast trestního práva pak tento princip platí obzvláště specificky. Nejenže by recipientům právních norem mělo být jasné co je a co není trestné, ale také poškozené by měla být dopřána odpovídající garance, že její utrpení, o jehož zhojení se s důvěrou obrátila na stát, bude bráno vážně, bude zohledněno v rozhodování všech orgánů činných v trestním řízení a nebude zlehčováno, či dokonce popíráno.

41. Obecné soudy neumožnili stěžovatelce uplatnit její participační práva v trestním řízení. Obecný soud při posuzování věci došel k nepravdivému názoru, když tvrdí, že stěžovatelka nezmiňovala, že by snad pocítovala z jednání tehdy obviněného J. Volfšice, újmu na zdraví. Předně je třeba říci, že takovéto tvrzení obecného soudu je nepravdivé, když stěžovatelka opakovaně ve svých výpovědích uvedla, že má obavy o svůj život v kontextu možného naplnění výhrůžek tehdy obviněným J. Volfšicem. Explicitně se pak k újmě na zdraví stěžovatelka vyjádřila v podání označeném jako připojení se s náhradou nemajetkové újmy k trestnímu řízení, kdy uvedla „*popsané jednání obviněného v poškozené vzbudilo důvodnou obavu o její život a zdraví*“. Dále uvedla „*podstatnou těchto intenzivních obav je vnímání poškozené, které výhrůžky smrti, výhrůžky šibenicí, výhrůžky popravou ve stylu Milady Horákové vnímá jako realizovatelné, a o to i z toho důvodu, že obviněný své výhrůžky nadále stupňuje bez ohledu na to, že na ně poškozená žádným způsobem nereaguje.*“
42. Ústavní soud ve svém nálezu III ÚS 3439/2017 ze dne 2. 4. 2019 stanoví, že poškozený je samostatnou stranou trestního řízení, byť se specifickým postavením. Jeho účast na řízení, jehož výsledkem pak má být takový zásah jako v překládaném případě musí být odpovídajícím způsobem zajištěna. Pokud snad měl obecný soud za to, že existují jakékoliv pochybnosti ve vztahu k tvrzení stěžovatelky o jejích obavách z obviněného, bylo povinností obecného soudu zjistit si její vyjádření, neučinil-li tak a rozhodl výlučně k tíži stěžovatelky za současného porušení téměř veškeré dostupné judikatury a extenzivního užití usnesení Ústavního soudu, tam, kde mu to vůbec nepříslušelo, porušil právo stěžovatelky na spravedlivý proces.

V.

Návrh předkládaný Ústavnímu soudu

Stěžovatelka navrhuje, aby Ústavní soud vydal tento

NÁLEZ

- I. Rozhodnutím Městského soudu v Praze č. j. 8 To226/2021, ze dne 19. 8. 2021 ve spojení s rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 6 č. j. 58 T 46/2021- 392, ze dne 15. 7. 2021 došlo k porušení ústavně zaručených práv stěžovatelky, konkrétně pak k porušení práva stěžovatelky na ochranu lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a ochranu stěžovatelčina jména (čl. 10 písm. 1 Listiny základních práv a svobod), porušení práva stěžovatelky na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života (čl. 10 písm. 2) Listiny základních práv a svobod a porušení práva stěžovatelky na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).
- II. Současně stěžovatelka navrhuje, aby v souladu § 39 zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu byl návrh poškozené projednán přednostně z důvodu naléhavosti, neboť ve věci

stále ještě nebylo rozhodnuto Úřadem městské části Praha 6 (srov. závěr nálezu III. ÚS 3439/2017).

**Mgr. Petra Vytejčková, advokátka
v zastoupení Mgr. Kláry Kalibové, Ph.D**